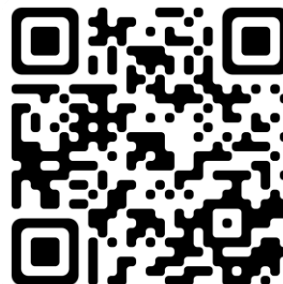

DOI 10.37491/UNZ.98.4
УДК 351.85

Микола М. ПУЗЬКО¹

ОСОБЛИВОСТІ НОРМАТИВНО-ПРАВОВОГО РЕГУЛЮВАННЯ У СФЕРІ КУЛЬТУРИ ТА КРЕАТИВНИХ ІНДУСТРІЙ: ДОСВІД УКРАЇНИ ТА ЄС

Метою статті є дослідження особливостей гармонізації законодавства України у сфері культури та креативних індустрій з аспис Європейського Союзу. Здійснено порівняльний аналіз нормативно-правового регулювання сфери культури та креативних індустрій України та ЄС. Визначено особливості нормопроєктування у сфері культури та креативних індустрій ЄС, а також специфіку законодавчих процесів у ЄС, що стосуються культурних та креативних індустрій. Виділено принципи та підходи, які можуть бути застосовані для подальшого удосконалення правових механізмів державного управління у сфері культури та креативних індустрій України, з урахуванням нових напрямів і перспектив політики ЄС. Значну увагу присвячено особливостям формування політики Європейського Союзу у сфері культури та креативних індустрій, розуміння яких є важливим не лише в контексті гармонізації, а й для подальшого удосконалення правових механізмів державного управління розвитком сфери культури та креативних індустрій, враховуючи нові напрямки та перспективи політики ЄС. Розглянуто міжнародні договори, ратифіковані Україною, та їхню роль у формуванні законодавчої бази у сфері культури та креативних індустрій. Відзначено важливість комплексного підходу до гармонізації законодавства, що враховує як загальноєвропейські стандарти, так і національні

¹ аспірант, ДВНЗ «Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана», puzko.mykola@kneu.edu.ua, <https://orcid.org/0009-0008-5872-7911>.

особливості. Зазначено, що впровадження сучасних європейських принципів у законодавство України може сприяти ефективному розвитку культурної та креативної сфер, їх інтеграції у європейський економічний простір. Зроблено висновок, що визначення культури та креативних індустрій як чинника економічного зростання та добробуту суспільства є перспективним для подальшого вдосконалення вітчизняного законодавства у сфері культури та креативних індустрій. Здобутками дослідження є висвітлення сучасних підходів ЄС до регулювання сфери культури та креативних індустрій та узагальнення європейського досвіду нормативно-правого регулювання в цій сфері. Надано практичні рекомендації Міністерству культури та інформаційної політики України щодо реалізації комплексного дослідження функціонування сфери культури та креативних індустрій у сучасних умовах, з метою науково-обґрунтованого визначення пріоритетів подальшого розвитку сфери та розробки ефективної стратегії інтеграції культурних та креативних індустрій України в економіку ЄС.

Ключові слова: культура та креативні індустрії, гармонізація законодавства, нормативно-правове регулювання.

Постановка проблеми. Відповідно до Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони [1], перед Україною постало завдання гармонізації законодавства відповідно до норм, традицій та звичаїв ЄС.

Положення угоди охоплюють також спектр питань, що належать до сфери культури та креативних індустрій. Зокрема однією з цілей угоди визначається спрощення створення і комерційного використання інноваційних продуктів та продуктів творчої діяльності на території сторін (ст. 157). Крім того, в угоді зазначається зобов'язання сторін сприяти співробітництву в галузі культури (ст. 437) та підтримувати постійний діалог з метою розвитку культурної індустрії в Україні та ЄС (ст. 440).

У Рекомендаціях Європейської Комісії щодо статусу України на членство в ЄС визначається суттєвий прогрес України у зближенні з *acquis* Європейського Союзу. Зокрема відзначено активну участь у програмах Європейського Союзу, наближення до *acquis* Єдиного цифрового ринку ЄС [2].

Водночас станом на кінець 2023 року потребують імплементації 2 739 актів *acquis* ЄС, серед них 155 належать до напрямків, які стосуються сфери культури та креативних індустрій [3].

Враховуючи, що нормативно-правове регулювання сфери культури та креативних індустрій України має суттєві відмінності від європейського законодавства, постійні зміни та доповнення правового доробку Європейської Спільноти, а також динамічний розвиток підходів до формування державних політик у сфера культури та креативних індустрій ЄС, актуальним є порівняння підходів до нормативно-правового забезпечення функціонування сфери культури та креативних індустрій України та країн ЄС

і визначення принципів подальшої гармонізації українського законодавства.

Аналіз досліджень і публікацій. Питання правового регулювання сфери культури та креативних індустрій в Україні досліджувалися такими українськими вченими, як: Є. Архипова, В. Мещеряков, О. Коваленко-Хурсіна, О. Литвиненко, Д. Пилюченко, О. Улітіна та ін.

Правовим засадам культурної політики Європейського Союзу у своїх наукових працях приділили увагу В. Акуленко, І. Горобець, О. Котис, М. Місевич, М. Столяр, В. Шостак, Ю. Юринець.

Питання розвитку сфери культури та креативних індустрій в Україні в контексті євроінтеграційних процесів висвітлено у працях таких авторів, як: Л. Антошкіна, Т. Галахова, О. Маруховська-Картунова, Л. Приходько, М. Проскуріна, М. Шевченко, О. Шермет, У. Щурко.

Невирішеною частиною загальної проблеми є комплексний аналіз відмінностей у підходах до нормативно-правового регулювання сфери культури та креативних індустрій в Україні та Європейському Союзі. **Метою** статті є визначення особливостей гармонізації законодавства України у сфері культури та креативних індустрій з *acquis* Європейського Союзу.

Виклад основного матеріалу. Принципи адаптації законодавства України до європейського визначені постановою Кабінету Міністрів України «Про концепцію адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу» [4] та Законом України «Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу».

Гармонізація законодавства України із законодавством ЄС здійснюється шляхом погодження законів та нормативно-правових актів з *acquis communautaire (acquis)* — правовим доробком Європейської Спільноти, що охоплює договори Європейського Союзу, закони, ухвалені на виконання угод, рішення Суду, декларації та резолюції Європейського Союзу та інші акти законодавства і заходи [5].

Нормативно-правові акти, які регулюють функціонування сфери культури та креативних індустрій в Україні, можуть бути умовно поділені на чотири категорії: міжнародні договори та нормативно-правові акти, ратифіковані Україною, основні, що унормовують загальні засади та принципи державної політики, галузеві, які регулюють окремі сектори, місцеві програми розвитку культури [6].

До міжнародних нормативно правових актів належать, зокрема, Конвенції Ради Європи, Конвенції ЮНЕСКО [7], вже згадана Угода про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, Угода між Україною та Європейським Союзом про участь України у програмі «Креативна Європа» (2021–2027) [8] та ін.

Основними нормативно-правовими актами є Конституція України та Закон України «Про культуру». Ст. 54 Конституції України гарантує громадянам свободу творчості, захист інтелектуальної власності та авторських прав, а також визначає роль держави в охороні, збереженні та культурної спадщини [9]. Закон України «Про культуру» визначає правові засади діяльності у сфері культури, регулює суспільні відносини, пов'язані зі створенням, використанням, розповсюдженням, збереженням культурної спадщини та культурних цінностей [10]. У Законі також визначені основні терміни, зокрема: «культура», «культурна послуга», «креативні індустрії» та «креативний продукт».

Галузеві нормативно-правові акти визначають правові основи діяльності таких галузей, як: бібліотечна справа, охорона культурної спадщини, обіг культурних цінностей, видавнича справа, кінематографія, музейна справа, діяльність творчих працівників. Закон України «Про авторське право і суміжні права» визначає відносини щодо набуття, здійснення та захисту особистих немайнових та майнових авторських та суміжних прав [11]. Крім того, в контексті цифрових трансформацій публічного управління низка питань, пов'язаних зі сферою культури та креативних індустрій, унормовує Закон України «Про публічні електронні реєстри», Закон України «Про цифровий контент та цифрові послуги» (не набрав чинності) та Закон України «Про віртуальні активи» (не набрав чинності).

Окремий Закон України «Про Український культурний фонд» унормовує діяльність Українського культурного фонду, основним завданням якого є надання інституційної підтримки, підтримка та розвиток проєктів у сферах культури та мистецтв, креативних індустрій [12].

Види економічної діяльності, які належать до креативних індустрій, окремо визначені розпорядженням Кабінету Міністрів України від 24 квітня 2019 р. [13]. Плани реалізації стратегій та програм заходів у сфері культури та креативних індустрій розробляються та затверджуються Кабінетом Міністрів України. Пріоритетні завдання у сфері культури та креативних індустрій визначаються у щорічному плані пріоритетних дій уряду, який затверджується розпорядженням Кабінету Міністрів України.

До місцевих нормативно-правових актів належать програми розвитку галузей культури міст та областей, які розробляються місцевими органами виконавчої влади.

Варто зазначити, що поняття «креативні індустрії» отримало визначення в українському законодавстві лише в 2018 році як результат виконання одного із завдань Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом, спрямованого на створення правових умов для розвитку креативних індустрій в Україні [14]. У Законі креативні індустрії визначені як «види економічної діяльності, метою яких є створення доданої вартості і робочих місць через культурне (мистецьке) та/або креативне вираження, а їхні продукти і послуги є результатом індивідуальної творчості» [15].

В Україні сформована значна законодавча база, яка визначає основні засади державної політики у сфері культури і галузях, які належать до

цієї сфери. Діяльність кожної окремої галузі регулюється низкою відповідних нормативно-правових актів, що уможлиблює виникнення колізій між нормами різних актів [16].

У Європейському Союзі сфера культури та креативних індустрій належить до компетенції держав-членів ЄС. У кожній з держав функціонування сфери культури та креативних індустрій регулюється власним законодавством. Держави-члени Європейського Союзу самостійно формують власну культурну політику та несуть відповідальність за її реалізацію. Водночас Європейський Союз реалізовує заходи з вирішення спільних завдань загальноєвропейського рівня, забезпечує підтримку заходів щодо збереження культурної спадщини, сприяє співпраці між культурними установами в державах-членах, здійснює фінансування відповідних заходів та програм.

На рівні Європейського Союзу сфера культури та креативних індустрій регулюється в рамках загальної правової системи ЄС, яка складається з первинних та вторинних джерел права [17].

До первинного законодавства належать Договір про функціонування Європейського Союзу (Римський договір, 1957) та Договір про Європейський Союз (Маастрихтський договір, 1992), які формують конституційну основу Європейського Союзу [18], а також Договір про внесення змін до Договору про ЄС та Договору про заснування ЄС (Лісабонський договір, 2009) та угоди про приєднання. Ці документи мають найвищу юридичну силу і займають найвище місце в ієрархічній структурі джерел права ЄС.

До вторинного законодавства належать регламенти, директиви, рішення, рекомендації, висновки, які видаються органами ЄС на підставі установчих договорів і у визначеному ними порядку, а також міжнародні угоди, учасниками яких є Європейський Союз і держави-члени, рішення Європейського Суду, які є джерелами прецедентного права.

Відповідно до ст. 288 Договору про функціонування Європейського Союзу регламенти, директиви, рішення, рекомендації та висновки є нормативно-правовими актами, які ухвалюються установами ЄС для виконання повноважень Союзу [19].

На сьогодні розроблено значну кількість нормативно-правових актів вторинного законодавства ЄС, які регламентують різні аспекти сфери культури та креативних індустрій. Відзначимо, що в рамках завдань з гармонізації українського законодавства до норм ЄС Україна вже здійснила чимало кроків з наближення національного законодавства до права та нормативно-правової бази ЄС.

Наприклад, з метою адаптації українського законодавства до Директиви Європейського парламенту та Ради 2010/13/ЄС про аудіовізуальні медіапослуги Україна прийняла Закон «Про медіа» (реєстр. № 2693-д від 02 серпня 2020 р.). З метою вдосконалення процедур призначення та припинення повноважень членів Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення відповідно до норм Директиви (ЄС) 2018/1808 від 14 листопада 2018 р. (зміни до Директиви 2010/13/ЄС) було прийнято Закон України від 17 червня 2021 р. № 1556–ІХ «Про внесення змін до деяких

законів України щодо забезпечення незалежності Національної ради України з питань телебачення і радіомовлення» [20].

До вторинного законодавства належать також нормативно-правові акти держав-членів, які імплементують законодавство Європейського Союзу в національне законодавство, а також національне законодавство, яке регулює питання, не гармонізовані на рівні ЄС.

При цьому національне законодавство у сфері культури та креативних індустрій має значні відмінності, обумовлені традиціями нормотворчої діяльності та розвитку сфери в кожній конкретній країні [21]. Так, наприклад, в Італії державні та регіональні закони галузевого характеру регулюють більшість аспектів, що стосуються культури. Натомість в Іспанії та Угорщині немає національного законодавства про культуру. В Німеччині правові аспекти культурної політики регулюються положеннями Федеральної конституції та конституцій федеральних земель, муніципальних і окружних кодексів, кількох спеціалізованих статутів федеральних земель, що стосуються питань культури [22].

Формування політики Європейського Союзу у сфері культури та креативних індустрій та відповідно нормативно-правове регулювання цієї сфери має кілька важливих особливостей, розуміння яких, на думку автора, є важливим не лише в контексті гармонізації, а й для подальшого удосконалення правових механізмів державного управління розвитком сфери культури та креативних індустрій, враховуючи нові напрямки та перспективи політики ЄС.

По-перше, законодавство Європейського Союзу у сфері культури та креативних індустрій постійно адаптується до змін, які відбуваються в суспільстві. В основі цих змін лежить низка засадничих принципів, на яких базується європейська політика в цій сфері та розробляються культурні стратегії країн ЄС. Ці принципи відображені в міжнародних угодах, нормативних, регулятивних, дорадчих та інших документах Європейського Союзу, Ради Європи та ЮНЕСКО. Норми цих документів зазвичай мають не обов'язковий, а рекомендаційний характер, проте виконують важливу роль у підготовці й розробці стратегій, політик, нормативно-правових актів та договірних міжнародно-правових норм [23].

До таких документів, зокрема, належать Всесвітня конвенція про авторське право, Європейська культурна конвенція, Декларація з європейської політики у сфері нових інформаційних технологій, Декларація з культурного розмаїття, Декларація Фаро щодо стратегії Ради Європи з розвитку міжкультурного діалогу, Конвенція про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини, Копенгагенська декларація, Новий європейський порядок денний для культури та ін. [24].

По-друге, у Новому європейському порядку денному для культури (*New European Agenda for Culture* (European Commission COM (2018) 267 final) [25] відзначається значний вплив культури та креативних індустрій на економіку та розвиток суспільства і важливе значення сектору для розвитку та конкурентоздатності Європейського Союзу. Відповідно культура розглядається у трьох стратегічних вимірах:

- 1) *соціальному вимірі*, зосередженому на використанні сили культури та культурного розмаїття для соціальної єдності та добробуту;
- 2) *економічному вимірі*, спрямованому на підтримку культурної творчості в освіті та інноваціях, а також на створення робочих місць та економічне зростання;
- 3) *міжнародному вимірі*, спрямованому на зміцнення міжнародних культурних відносин.

Водночас охорона культурної спадщини та цифровізація сектору визначені наскрізними пріоритетами, які повинні враховуватися на всіх рівнях.

Вважаємо, що саме у визначенні культури та креативних індустрій як чинника економічного зростання та добробуту суспільства сьогодні полягає принципова відмінність у розвитку нормативно-правового регулювання цієї сфери в Європейському Союзі та Україні. Як слушно зауважив В. М. Шостак, «підхід, висвітлений у Новому порядку денному ЄС з питань культури, є комплексним та інтегрує культурну політику до самоврядно-управлінського статусу, тоді як український законодавець розглядає культуру як «соціально-історичний», творчий, фольклорний феномен» [26].

По-третє, сучасний підхід до нормативно-правового регулювання сфери культури та креативних індустрій у ЄС базується на поєднанні двох основних напрямків політик — промислової політики, яка реалізується на наднаціональному та національному рівнях, та культурної політики на національному та місцевому рівнях. Такий підхід враховує складність та багатовекторність сфери культури та креативних індустрій, а суттєвою особливістю документів, які створюються в рамках регулювання сфери, є їхня взаємопов'язаність, ієрархічність, застосування стратегічного планування та глибокого аналізу [27].

Прийняття нормативно-правових актів передують дослідження, спрямовані на поглиблення розуміння функціонування культури та креативних індустрій, відображення прогалів і недоліків у політиці та законодавстві та створення основ для ефективної політики у сфері на рівні ЄС, національному та місцевому рівнях.

Прикладом такого підходу є проект CICERONE (*Creative Industries Cultural Economy Production Network*) — чотирирічна дослідницька програма спрямована на формування всебічного розуміння того, як працюють культурні та креативні індустрії [28].

У рамках дослідження питання регулювання сфери культури та креативних індустрій розглядалися через призму концепції глобальних виробничих мереж (GPN) — організаційних платформ, за допомогою яких учасники різних регіональних і національних економік конкурують і співпрацюють в умовах географічно розподіленої економічної діяльності [29].

Розробники дослідження запропонували низку принципів, на яких повинно базуватися подальше нормативно-правове регулювання сфери культури та креативних індустрій в ЄС і які є актуальними для розвитку української законодавчої бази сфери культури та креативних індустрій, зокрема: прозоре та відкрите прийняття рішень; можливість для громадян та стейкхолдерів брати участь у процесі розробки політики та нормативно-

правових актів; базування дій законодавчих на виконавчих органів ЄС на доказах і розумінні наслідків; зведення до мінімуму регуляторного навантаження на підприємства, громадян та державну адміністрацію; просування культурного розмаїття та культурної спадщини Європи; створення єдиного ринку для сфери культури та креативних індустрій; підтримка та просування культури та креативних індустрій на європейському та світовому ринку; збереження культурного розмаїття.

Висновки і перспективи подальших розвідок. У процесі гармонізації законодавства відповідно до нормативно-правового поля ЄС Україна здійснює послідовні заходи з імплементації актів *acquis*, що стосуються культури та креативних індустрій.

Враховуючи динамічний розвиток європейських підходів до регулювання цих сфер, ці заходи доцільно вважати лише першим етапом довготривалого процесу оновлення, вдосконалення та розробки відповідних норм і правил на національному рівні.

Важливо враховувати, що Європейський Союз використовує комплексний підхід щодо нормативно-правового регулювання культури та креативних індустрій, розглядаючи ці сфери в соціальному, економічному та міжнародному вимірі, тоді як в українському законодавстві культура досі розглядається як соціокультурний феномен.

Визначення культури та креативних індустрій як чинника економічного зростання та добробуту суспільства є перспективним для подальшого вдосконалення українського законодавства у сфері культури та креативних індустрій. Для України реалізація сучасних європейських принципів нормативно-правового регулювання сфери культури та креативних індустрій може стати ключем до створення ефективних і сучасних механізмів підтримки та розвитку цієї сфери.

Необхідна подальша аналітична робота щодо оцінки вже досягнутих результатів у гармонізації законодавства та актуальних змін у стратегіях розвитку сфери та нормативно-правовому регулюванні Європейського Союзу, а також подальші дослідження щодо імплементації європейського досвіду у вітчизняну практику. Існує потреба в розвитку теоретико-методологічних обґрунтувань щодо впливу європейських підходів до нормопроекування на розвиток культури та креативних індустрій.

З огляду на викладені вище результати дослідження, доцільно, на нашу думку, надати рекомендації Міністерству культури та інформаційної політики України ініціювати та реалізувати комплексне дослідження функціонування сфери культури та креативних індустрій у сучасних умовах, з метою науково-обґрунтованого визначення пріоритетів подальшого розвитку сфери та розробки ефективної стратегії інтеграції культурних та креативних індустрій України в економіку Європейського Союзу.

Список використаних джерел

1. Угода про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони від 16.09.2014 р. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://t.ly/qsfZF>.
2. Communication from the Commission to the European Parliament, the European Council, and the Council. Commission Opinion on Ukraine's application for membership of the European Union. COM(2022) 407 final. *EUR-Lex*. URL: <https://t.ly/6fqQJ>.
3. Діп І. Ю. Процес імплементації *acquis* ЄС у національне законодавство України. *Аналітично-порівняльне правознавство*. 2024. № 1. С. 676–682. <https://doi.org/10.24144/2788-6018.2024.01.119>.
4. Про Концепцію адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу. Постанова Кабінету Міністрів України від 16.08.1999 р. № 1496. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://t.ly/L4JJs>.
5. Про Загальнодержавну програму адаптації законодавства України до законодавства Європейського Союзу. Закон України від 18.03.2004 р. № 1629–IV. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://t.ly/HlBPM>.
6. Гаврашенко А. Нормативно-правове забезпечення публічної політики у сфері збереження, розвитку та використання культурної спадщини. *Теоретичні та прикладні питання державотворення*. 2023. № 29. С. 108–115. <https://doi.org/10.35432/tisb292023289126>.
7. Міжнародні конвенції ЮНЕСКО, стороною яких є Україна. 2021. *Постійне представництво України при ЮНЕСКО*. URL: <https://t.ly/3K79b>.
8. Угода між Україною та Європейським Союзом про участь України у програмі Європейського Союзу «Цифрова Європа» (2021–2027). *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://t.ly/d5dpR>.
9. Конституція України від 28.06.1996 р. № 254к/96–ВР. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://t.ly/qJYZW>.
10. Про культуру. Закон України від 14.12.2010 р. № 2778–VI. URL: *Верховна Рада України. Законодавство України*. <https://t.ly/7S1Ld>.
11. Про авторське право і суміжні права. Закон України від 01.12.2022 р. № 2811–IX. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://t.ly/ykxPT>.
12. Про Український культурний фонд. Закон України від 23.03.2017 р. № 1976–VIII. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://t.ly/wLrFD>.
13. Про затвердження видів економічної діяльності, які належать до креативних індустрій. Розпорядження Кабінету міністрів України від 24.04.2019 р. № 265–р. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://t.ly/-bJib>.
14. Про виконання Угоди про асоціацію між Україною, з однієї сторони, та Європейським Союзом, Європейським співтовариством з атомної енергії і їхніми державами-членами, з іншої сторони. Постанова Кабінету міністрів України від 25.10.2017 р. № 1106. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://t.ly/CWTYh>.
15. Про внесення змін до Закону України «Про культуру» щодо визначення поняття «креативні індустрії». Закон України від 19.06.2018 р.

- № 2458–VIII. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://t.ly/in6Fp>.
16. Улітіна О., Пилученко Д. Правове регулювання креативних індустрій в Україні. *Теорія і практика інтелектуальної власності*. 2021. № 1. С. 5–14. <https://t.ly/GaGZC>.
 17. Приходько Л. Оцифрування об'єктів культурної спадщини за нормативно-правовими документами Європейського Союзу у сфері авторського права і суміжних прав. *Архіви України*. 2020. № 1. С. 104–131. <https://doi.org/10.47315/archives2020.322.104>.
 18. Консолідовані версії Договору про Європейський Союз та Договору про функціонування Європейського Союзу з протоколами та деклараціями. *Верховна Рада України. Законодавство України*. URL: <https://t.ly/SmSiv>.
 19. Форманюк В. В. Система джерел права європейського союзу. *Південно-український правничий часопис*. 2015. № 2. С. 83–88. *Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського НАН України*. URL: <https://t.ly/QNj27>.
 20. Міжнародна співпраця. Європейська інтеграція. *Міністерство культури та інформаційної політики України*. URL: <https://t.ly/drOaq>.
 21. Зось-Кіур М. В., Мірошніченко О. О. Розвиток інноваційного потенціалу аграрних суб'єктів підприємницької діяльності. *Агросвіт*. 2020. № 5. С. 3–10. <https://doi.org/10.32702/2306-6792.2020.5.3>.
 22. Law and legislation (Germany). *Compendium of Cultural Policies & Trends*. URL: <https://t.ly/k1Mxe>.
 23. Юринець Ю. Л. Джерела права європейського адміністративного простору у контексті забезпечення культурних прав громадян. *Наукові праці Національного авіаційного університету*. 2016. № 1 (38). С. 91–98. *Національна бібліотека України ім. В. І. Вернадського НАН України*. URL: <https://t.ly/XoH15>.
 24. Культурна політика Європейського Союзу. Хрестоматія / упоряд.: М. К. Кеда, Т. В. Соломенна. Чернігів : Національний університет «Чернігівський колегіум» імені Т. Г. Шевченка, 2022. 468 с.
 25. Communication from the Commission to the European Parliament, The European Council, The Council, The European Economic and Social Committee and the Committee of the Regions. A New European Agenda for Culture. COM/2018/267 final. *EUR-Lex*. URL: <https://t.ly/YhGA>.
 26. Шосак В. М. Культурна політика України та Європейського Союзу: відповідність змісту і перспективи реалізації. *Вісник Національної академії керівних кадрів культури і мистецтв*. 2023. № 1. С. 81–86. <https://doi.org/10.32461/2226-3209.1.2023.277638>.
 27. Приходько Л. Оцифрування об'єктів культурної спадщини за нормативно-правовими документами Європейського Союзу у сфері авторського права і суміжних прав. *Архіви України*. 2020. № 1. С. 104–131. <https://doi.org/10.47315/archives2020.322.104>.
 28. Borén T., Power D. A brief review of regulation for creative and cultural industries. *CICERONE report*. 2021. D3.3. <https://doi.org/10.5281/zenodo.4479693>.
 29. Yeung H. W. chung, & Coe, N. Toward a Dynamic Theory of Global Production Networks. *Economic Geography*. 2015. Vol. 91, Iss. 1. P. 29–58. <https://doi.org/10.1111/ecge.12063>.

Надійшла до редакції 03.04.2024
Рекомендовано до друку 17.04.2024

Mykola PUZKO*(Kyiv National Economic University named after Vadym Hetman)***Normative-Legal Regulation In Culture And Creative Industries: Insights From Ukraine And The EU**

The aim of this article is to investigate the specifics of harmonizing Ukrainian legislation in the field of culture and creative industries with the European Union's acquis. A comparative analysis of the regulatory frameworks governing the cultural and creative industries in Ukraine and the EU was conducted. The study identifies the features of regulatory drafting in the EU's cultural and creative industries sector, as well as the specifics of legislative processes in the EU related to these industries. The principles and approaches that can be applied to further improve the legal mechanisms of public administration in Ukraine's cultural and creative industries, considering new directions and perspectives of EU policy, are highlighted. Significant attention is paid to the formation of EU policy in the cultural and creative industries, which, according to the author, is important not only for harmonization but also for further improvement of legal mechanisms for managing the development of these sectors in Ukraine, considering new EU policy directions and prospects. The article examines international treaties ratified by Ukraine and their role in forming the legislative framework for the cultural and creative industries. The importance of a comprehensive approach to harmonizing legislation that considers both pan-European standards and national characteristics is noted. The article argues that implementing modern European principles into Ukrainian legislation can promote the effective development of the cultural and creative sectors and their integration into the European economic space. The conclusion is drawn that defining culture and creative industries as factors of economic growth and societal well-being is promising for further improvement of national legislation in these areas. The research highlights current EU approaches to regulating the cultural and creative industries and summarizes European experience in legal regulation in this sector. Practical recommendations are provided to the Ministry of Culture and Information Policy of Ukraine regarding the implementation of a comprehensive study of the functioning of the cultural and creative industries in contemporary conditions. The goal is to scientifically substantiate priorities for further development of the sector and to develop an effective strategy for integrating Ukraine's cultural and creative industries into the EU economy.

Keywords: *culture and creative industries, legislative harmonization, regulatory framework.*